

Заболотська О. В.,

доцент кафедри англійської мови та методики її викладання
Херсонського державного університету

СЕМАНТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-СПЕЦИФІЧНИХ РЕАЛІЙ У РОМАНІ Е. ГІЛБЕРТ «ЇЖ, МОЛИСЬ, КОХАЙ»

Анотація. У статті розглянуто різні підходи до класифікації лексичних одиниць, які відтворюють національно-культурну специфіку. Зроблено спробу класифікувати реалії у художньому тексті Е. Гілберт «Їж, молись, кохай» за семантичною ознакою. За допомогою інтепретаційно-текстового та семантичного аналізу виокремлено етнографічні реалії, що виступають маркерами культурних особливостей і реалізують основні компоненти твору. У статті обґрунтовано критерії семантичної класифікації культурно зумовленої лексики у романі Е. Гілберт «Їж, молись, кохай» на географічні, етнографічні та суспільно-політичні реалії. У художньому просторі роману виокремлено ономастичні, денотативні, культурно-специфічні, етнографічні, географічні реалії та реалії-фразеологізми, що позначають специфічні поняття для культури-референта. Домінування певної семантичної групи реалій у відповідних частинах роману Е. Гілберт «Їж, молись, кохай» представлено як засіб створення діалогу культур із яскраво вираженою національною ідентичністю.

Ключові слова: реалії, національно-культурна специфіка, семантична класифікація, діалог культур.

Постановка проблеми. Розширення міжкультурних контактів і глобалізація мультикультурної земної цивілізації роблять необхідним вивчення елементів культури, що знаходять відбиття в мові будь-якого народу в національно-культурному аспекті. Проблема співвідношення і взаємозв'язку мови і культури завжди викликала значний інтерес багатьох лінгвістів, які, незважаючи на своєрідність підходів до цього питання, розглядають культуру і мову у взаємодії. Сучасна лінгвістика прагне досягнути культурну свідомість окремо взятих націй через мовні засоби. Більшість вчених-лінгвістів вважають, що мова як соціальне явище повинна розглядатися не тільки з погляду лінгвістики, а й із позиції екстралінгвістики або культурології, тому що саме мова, з одного боку, є частиною культури, а з іншого – «дзеркалом», що відбиває її своєрідність і багатство.

Будь-яка культура є єдністю духовного та матеріального. Матеріальна сторона культури представлена в мові національно-специфічними лексичними одиницями, духовна – стійкими асоціаціями, загальним баченням світу, що склалися в тому або іншому мовному колективі під час його культурно-історичного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Лексичні з лінгвокультурним компонентом у різний час присвятили свої праці такі видатні вчені, як: Л.М. Соболев, Г.В. Шатков, Є.М. Верещагін, А. Вежбицька, С.І. Влахов, С.П. Флорін, Р.П. Зорівчак, А.В. Федоров, Ю.О. Сорокін, С.Г. Тер-Мінасова, Г.В. Бикова, Т.А. Космеда, О.С. Кубрякова, Н.В. Слухай, Ю.С. Степанов, Н.І. Сукаленко, В.М. Телія, В.Д. Ужченко, І.О. Голубовська та інші науковці. Серед лексичних одиниць, що містять у собі національно-культурний компонент, найбільший інтерес становлять реалії. Специфічні риси культури та побуту відображені у культурно-маркованих словах, або словах-реаліях, які

містять у собі інформацію про країну, її традиції та звичаї.

Мета статті – класифікувати національно-специфічні реалії у романі Е. Гілберт «Їж, молись, кохай» за семантичною ознакою.

Виклад основного матеріалу. Як лінгвістичне явище реалії належать до категорії безеквівалентної лексики. Слідом за С.І. Влаховим і С.П. Флоріним визначаємо реалії як слова (і словосполучення), які називають об'єкти, характерні для життя (побуту, культури, соціального та історичного розвитку) одного народу і чужі для іншого, та виражають його своєрідність і колорит.

Складність цього мовного явища зумовлює появу різних підходів до класифікації лексичних одиниць, які відтворюють національно-культурну специфіку. Усі реалії можуть бути об'єднані за денотативною ознакою (тобто визначенням предмета чи факту), за лінгвістичною природою (слово, словосполучення, фразеологізм), за належністю до лексико-семантичної групи, за часовою ознакою (сучасні, історичні), за локальною ознакою (національні, локальні, мікролокальні, регіональні, інтернаціональні).

Семантична класифікація базується на смислового змісті культуронімів і зумовлена тим фактором, що реалії за своєю природою пов'язані з фоновою інформацією, яка охоплює різні елементи духовної та матеріальної культури і наповнює концептуальний зміст певної мовної реалії, зумовлюючи її соціально-культурне значення та значимість. Цінність фонової інформації, як відзначає В.С. Виноградов, у тому, що вона відображена в мові [2].

Семантичним принципом у класифікації культурно зумовленої лексики керується більшість лінгвістів, які займаються вивченням проблеми лінгвокультурного субстрату [1–4]. Так, Г.Д. Томахін за семантичною ознакою розмежовує реалії побуту, мовленнєвого етикету та норми поведінки, географічні реалії, суспільно-політичні, реалії системи освіти, релігії і культури [5]. Усі реалії, за С.І. Влаховим і С.П. Флоріним, тематично можна поділити на географічні, етнографічні та суспільно-політичні [3]. В.С. Виноградов розрізняє побутові, етнографічні та міфологічні реалії, реалії світу природи, державно-адміністративного устрою та суспільного життя [2].

Інкорпоруючи думки всіх вчених, класифікуємо реалії у художньому тексті Е. Гілберт «Їж, молись, кохай» за семантичною ознакою на географічні, етнографічні та суспільно-політичні.

Роман Е. Гілберт «Їж, молись, кохай» – це історія жінки, яка у пошуках сенсу життя вирушає мандрувати трьома країнами: Італією, Індією та Індонезією. Головна героїня роману – Елізабет – раптом розуміє, що все, що вона має у своєму житті, не приносить їй щастя та задоволення. Втомившись від важкого розлучення, невдалого роману та спроб знайти себе та щось нарешті змінити, головна героїня вирішує, що подорож трьома країнами зможе допомогти їй забути всі нещастя та зосере-

дитися на задоволенні від життя та самопізнанні: *I wanted to explore the art of pleasure in Italy, the art of devotion in India and, in Indonesia, the art of balancing the two. It was only later, after admitting this dream, that I noticed the happy coincidence that all these countries begin with the letter I. A fairly auspicious sign, it seemed, on a voyage of self-discovery.* [7].

Назви країн, які обирає головна героїня, починаються на англійську літеру *I*, яка в англійській мові також позначає займенник «я». У цьому полягає символічний характер подорожі, оскільки Елізабет нарешті прагне сконцентрувати усю увагу на собі, прислухатися до свого внутрішнього голосу та власних бажань (*a voyage of self-discovery*).

Кожна частина роману уособлює окремий етап становлення її особистості та розуміння життя у всіх його проявах. В Італії Елізабет отримує задоволення від вишуканої їжі та вивчення італійської мови. Насолоджуюсь архітектурою та мистецтвом, смачними стравами цієї країни, вона розуміє, що мистецтво і задоволення допомагають їй подолати свою депресію.

Більшість реалій, що зустрічаються у цій частині роману, пов'язані саме з тематикою їжі та мистецтва. Національно марковані одиниці італійського походження увійшли до складу багатьох мов, у т. ч. англійської, що пов'язано з популяризацією італійської культури та мистецтва у світі, її зростаючою роллю в загальнокультурному доробку людства. Особливо це стосується лексем, що номінують національно-специфічні страви та продукти, які зберегли італійськомовне фонетичне оформлення в англійській мові: *margherita pizza, panino, bruschetta; mozzarella, pecorino cheese, ricotta; pasta, spaghetti carbonara, Penne ai Quattro Formaggi, spaghetti cacio e pepe, ravioli; risotto ai funghi; Tiramisu, gelato; cappuccino, espresso; limoncello liqueur; prosciutto, carpaccio; Bolognese sauce.*

Національно-специфічними також є назви місць, де можна скуштувати ту чи іншу страву: джелатерія – кафе, де продають морозиво [6]: *Unsurprisingly, she knows all the best places to eat in Rome, including a gelateria that serves a frozen rice pudding (and if they don't serve this kind of thing in heaven, then I really don't want to go there)* [7]; піцерія – заклад харчування, що спеціалізується на приготуванні піци: *I'd been to Italy once before, back when I was nineteen, and what I remember is being constantly harassed by men on the street. And in the pizzerias* [7]; крамниця сирів: *I put some olives on the plate, too, and the four knobs of goat cheese I'd picked up yesterday from the formaggeria down the street, and two slices of pink, oily salmon* [7]; тракторія – заклад громадського харчування в Італії із сімейною затишною атмосферою та доступними цінами [6]: *I eat my lunch in a quiet trattoria here, and I linger over my food and wine for many hours because nobody in Trastevere is ever going to stop you from lingering over your meal if that's what you would like to do* [7].

Інша група реалій пов'язана з мистецтвом, відомими пам'ятками архітектури й іменами культових особистостей, оскільки Італія є колискою архітектури, живопису, музики, займає провідні позиції у розвитку кінематографу та модної індустрії: *But my sister's trained eye picks up the Gothic, or Romanesque, or Byzantine features of a building, the pattern of the church floor, or the dim sketch of the unfinished fresco hidden behind the altar* [7].

Деякі архітектурні терміни мають італійське коріння і вважаються реаліями, що набули інтернаціонального характеру: *fresco* – живопис на вологій штукатурці, одна з технік настінного малярства; *balustrade* – огороження сходів, балконів, терас, що складається з фігурних стовпчиків, поєднаних поручнем;

basilica – основний тип християнського храму або прямокутна споруда, розділена усередині рядами колон на 3–5 частин.

Для римської архітектури завжди було характерним використання міфологічних образів і сюжетів, тому скульптури фавнів та німф досить поширені в італійській культурі, чого не може не помітити головна героїня, подорожуючи Італією: *faun* – одне з найдавніших божеств у римській міфології, покровитель лісів, отар і пастухів; *nymph* – другорядні божества в давньогрецькій і давньоримській міфології, які жили в печерах, лісах, полях, горах, річках, уособлювали силу та явища природи.

Серед ономастичних реалій у художньому просторі роману слід виокремити:

назви пам'яток архітектури та суспільних установ: *Leonardo da Vinci Academy of Language Studies, A Temple of Aesculapius, Pantheon, Spanish Steps, St. Peter's Basilica, Roman Forum, Villa Borghese;*

назви історичних місць: *Vatican, Piazza della Repubblica, Piazza Barbarini, Piazza Navona, Piazza del Popolo;*

імена італійських письменників і їх творів: *Dante, Divine Comedy, Boccaccio, Petrarch;*

імена італійських митців: *Michelangelo, Puccini, Bernini, Caravaggio, Bergman;*

назви модних будинків: *Valentino, Gucci, Armani.*

Денотативні реалії, які характеризують суспільно-політичне життя італійців, також зустрічаються у першій частині роману. Семантика цих мовних одиниць пов'язана з італійською етнокультурою та традиціями. Так, лексема *mafia* насамперед стосується організованого злочинного угруповання на Сицилії, хоча наразі її використовують і представники інших етнокультурних спільнот: *The town has been systematically uglified beyond description by the hideous and unsafe apartment blocks the Mafia constructed in the 1980s as money-laundering operations* [7].

Семантично пов'язана з мафією інша лексична одиниця італійського походження – *vendetta*, звичай кровної помсти [6]: *"They died for freedom," Berlusconi said at the funeral of the nineteen Italian soldiers, but most Romans have a different opinion: They died for George Bush's personal vendetta* [7].

Культурно-специфічними реаліями виступають суто венеціанська професія гондольєра та, відповідно, традиційного венеціанського засобу пересування по каналах міста [6] – гондоли: *I could just picture myself all alone, in the butt end of a gondola, getting dragged through the mist by a crooning gondolier as I ... read a magazine?* [7].

Вагомою постаттю у культурі Італії є Папа Римський, або Понтифік, – глава Католицької церкви, єпископ Риму та голова держави Ватикан [6]: *Here in Rome, the pope's health is recorded daily in the newspaper, very much like weather, or the TV schedule* [7].

Традиційні італійські звертання до жінок *signorina* та *bella* мають виражений національно маркований елемент у своєму лексичному значенні: *Now, at the age of thirty-four, I am apparently invisible. Sure, sometimes a man will speak to me in a friendly way, "You look beautiful today, signorina," but it's not all that common and it never gets aggressive* [7].

Цікавими для героїні твору виявляються деякі реалії-фразеологізми, які позначають специфічні поняття для культури-референта (головна героїня – американка) та відображають особливості мислення італійців і їх ставлення до життя: *dolce vita* – «солодке життя»: *The German engineer says, "I want Italian because I love the dolce vita" – the sweet life. (Only, in his stiff Germanic accent, it ends up sounding like he said he loved "the deut-*

sche vita – the German life – which I'm afraid he's already had plenty of.) [7]; *bel far niente* – «солодкі лінощі», радість від того, що нічого не робиш: *This is a sweet expression. Bel far niente means "the beauty of doing nothing."* Now listen – Italians have traditionally always been hard workers, especially those long-suffering laborers known as *braccianti* (so called because they had nothing but the brute strength of their arms – *braccio* – to help them survive in this world). But even against that backdrop of hard work, *bel far niente* has always been a cherished Italian ideal [7]; *parla come magni* – «кажи так, як їси»: *Giovanni smiles and says encouragingly, "Parla come magni."* He knows this is one of my favorite expressions in Roman dialect. It means, "Speak the way you eat," or, in my personal translation: "Say it like you eat it." [7].

У другій книзі Елізабет вирушає до Індії, де вона намагається віднайти внутрішню гармонію та віру. Віру не тільки в Бога, а й у себе як людину, в якій живе божество, що має необмежені можливості. Це відповідає концепції твору, де друга частина носить назву «Pray» зі значенням «молись». Перебуваючи в Ашрамі, Ліз практикує йогу та займається різними медитаціями, намагаючись очистити свою душу від спогадів і болю, прагнучи знайти баланс, тому що, на думку всіх великих йоґів, його відсутність не дозволяє людині жити повноцінним життям.

Більшість реалій у цій частині роману Е. Гілберт позначають ритуали індійської культури та божественні створіння, які входять до складу етнографічних реалій. Так, у тексті роману зустрічаються імена Кришни (однієї з іпостасей бога в індуїзмі): *Then the monk quoted to me from the Bhagavad Gita, the most sacred ancient text of Yoga: "Oh Krishna, the mind is restless, turbulent, strong and unyielding. I consider it as difficult to subdue as the wind."* [7]; Шиви (одного з трійці головних богів в індуїзмі, безмежного, незмінного і трансцендентного, покровителя йоґи), Парваті (індуської богині-матері): *Like much of Yogic scripture, it's written in the form of a conversation, an almost Socratic dialogue. The conversation is between the goddess Parvati and the almighty, all-encompassing god Shiva. Parvati and Shiva are the divine embodiment of creativity (the feminine) and consciousness (the masculine)* [7]; Ганеша (слоноголового бога удачі і мудрості в індуїзмі, покровителя мандрівників і вчених): *I love the Indian man who comes to me in outrage, reporting that there's a four-inch statue of the Indian god Ganesh in his room which has one foot missing* [7]; і богів інших релігій – християнства, ісламу, буддизму: *True Yoga neither competes with nor precludes any other religion. You may use your Yoga – your disciplined practices of sacred union – to get closer to Krishna, Jesus, Muhammad, Buddha or Yahweh* [7].

Протягом подорожі в Індію та проживання в Ашрамі героїня знайомиться з духовними практиками та священними писаннями індуїзму: *Skanda Purana* – Сканда-Пурана – найбільша з махапуран, стародавніх індійських творів, що вважаються священними в індусів; *Upanishads* – давньоіндійські релігійно-філософські брахманські тексти, центральною темою яких є єдність душі й абсолютного духа; *turiyastate* – в індійській філософії – особливий стан свідомості, у якому відсутній суб'єктно-об'єктний поділ, тобто найвища сфера чистої свідомості; *mantra* – священний гімн в індуїзмі і буддизмі, який вимагає точного відтворення звуків і його складових частин; *Om Namah Shivaya* – одна з найголовніших і найстаріших мантр в індуїзмі; *arati* – індуїстський ритуал, у якому запалені лампадки, наповнені олією або камфорою, підносяться божеству, а також назва пісень, присвяченим богам, що виконують під час цих церемоній;

Vipassanameditation – один із напрямів розвитку людини за допомогою буддистських медитацій, «медитація прозріння»; *Yoga* – психопрактика зміни свідомості, сукупність різноманітних індійських духовних і фізичних методів з метою керування психікою індивіда задля досягнення піднесеного психічного і духовного; *Hatha Yoga* – система йоґи, яка робить особливий наголос на асані, йоґівських позах, і пранаямі, умінні управляти диханням; *Siddha Yogi* – духовні практики, спрямовані на розвиток містичних і магічних сил людини; *kundalinishakti* – один із напрямів сучасної йоґи, система вправ, метою якої є примусити енергію кундаліні підніматися з нижньої частини хребта поетапно по всіх чакрах аж до вищої; *chakras* – центр концентрації психічної енергії, центр зосередження в медитативних практиках; *shaktipat* – передача духовної енергії від гуру, у якого вона вже активна, своєму учневі.

У романі Елізабет перебуває під керівництвом свого гуру, служіння якому вона розпочала ще у Нью-Йорку. Лексеми *Guru*, *Dalai Lama*, *Zen masters*, *Brahmans* входять до групи етнографічних реалій: *Guru* – духовний лідер; *Dalai Lama* – вважається головою усього тибетського буддизму, вчитель, знання чій безмежні як океан мудрості, титул політичного та духовного владки тибетського народу, еквівалент санскритського «гуру»; *Zenmasters* – лідер і наставник у буддизмі; *Brahmans* – жерці в індуїзмі.

Серед інших етнографічних реалій у романі представлені назви одягу та будівель, що є традиційними для Індії: *saris* – довга шовкова тканина, яку жінки Індії носять у вигляді сукні; *bindi* – прикраса на чолі жінки, що вказує на її одружений статус; *saffron robes* – вбрання буддистських монахів жовтогарячого кольору; *Ashram* – обитель мудреців і відлюдників у древній Індії, яка зазвичай розташовувалася у віддаленій місцевості. Наразі ця реалія позначає духовну і релігійну громаду, куди людина приходить для медитації, молитви, здійснення ритуалу і духовного оновлення; *Taj Mahal* – Тадж-Махал – найвідоміша пам'ятка архітектури в Індії, мавзолей-мечеть, «перлина» Індії, символ втраченого кохання.

Група географічних реалій містить назви ендеміків, зокрема: *banyantree* – баньян-дерево – національне дерево Індії. Вважається, що сам Будда сидів під баньяном і до нього прийшло просвітлення [6]; *Buses with nohead lights passus, and we passoxxcarts. The banyan trees spread their elegant roots throughout the ditches* [7]; *jackfruit trees* – хлібне дерево, яке росте у тропічних лісах Індії.

Лексема *elephant* виступає конотативною реалією, оскільки у культурі Індії слон відіграє особливу роль як священна тварина, що несе на собі світ та символізує усе добре та позитивне, з чого складається життя індусів: *There's so much to see and experience here. I've got a lot of mileage to cover, temples to explore, elephants and camels to ride* [7].

До цієї групи слід віднести і топоніми, які є ономастичними реаліями і безпосередньо асоціюються з індійською нацією: *I had maps and guidebooks and hiking boots and everything! I had specific temples and mosques and holy men I was all lined up to meet. I mean – it's India! And I'd be devastated to miss the Ganges, the great Rajasthan desert, the nutty Mumbai movie houses, the Himalayas, the old tea plantations...* [7].

У наведеному прикладі вжито також етнографічні реалії: *tea plantations* – чайна плантація, яка позначає штучне створене сільськогосподарське підприємство з найманими робітниками, які збирають листя чаю [6]; *mosques* – будівля, в якій мусульмани вшановують Аллаха, освітній і політичний центр в ісламських країнах [6].

У третій частині, проживши декілька місяців на острові Балі, познайомившись із життям та історією, звичаями та тра-

діцями балійців, Елізабет відвідує балійського знахаря Кетута Ліера, знаходить нових друзів і, врешті-решт, своє кохання.

Подолавши численні страждання та страхи, здійснивши подорож трьома країнами світу, відкривши для себе нові грані свого Я, знайшовши внутрішній баланс і гармонію, головна героїня знову почувається щасливою. Героїня ставить собі мету жити повним життям, радіти кожному дню та продовжувати медитації.

У цій частині зустрічаються реалії, пов'язані з різноманітними сферами життя балійців:

одяг: *sarong* – традиційний одяг як жінок, так і чоловіків із цільного відрізка тканини у народів південно-східної Азії [6]; *Nehrucollar* – комірць стійкою [6]; *turban* – чалма, головне вбрання Індії та Середньої Азії, що виглядає як шматок тканини, обмотаний навколо іншої шапочки;

мистецтво: *batik* – техніка розпису по тканині за допомогою воску та барвників, поширена особливо в Індонезії; *jami* – традиційне давньоіндонезійське мистецтво використання суміші різних рослинних засобів для лікування, оздоровлення й омолодження організму; *gamelan* – традиційний індонезійський оркестр;

об'єкти фізичної географії: *rice paddies* – рисові тераси – поля, які створюють традиційні пейзажі в Індонезії; *jungle* – джунгли;

адміністративно-територіальний поділ: *banjar* – соціальна ланка балійського суспільства, щось на кшталт громади або клану.

Дружелюбні мешканці Балі знайомлять Елізабет із їх унікальними поглядами на життя та традиційними ритуалами: *baby ceremony* – ритуал благословення дитини перед тим, як вона починає вчитися ходити у 6 місяців; *coconut* – у шкарлупі кокосу балійці ховають чотирьох невидимих братів, які народжуються разом із дитиною і стають її янголами-охоронцями на усе життя.

В умовах глобалізації життя стає перехресна взаємодія різних цивілізацій, культурне розмаїття, еkleктичне поєднання стилів і смаків. Подекуди у романі зустрічаються й інші реалії, що належать мексиканській (*feijoada*), російській (“*Soviet Bloc*”, *Russian gulag*, *Tolstoy*), британській (*British Army*, *Graham Greene*, *Noël Coward*), грецькій (*kaloskaiagathos*, *Daedalus*, *Hercules*, *Crete*, *Syracuse*, *Thucydides*, *Plato*) та американській культурам (музичні виконавці: *the Eagles*, *Sting*, *Bono*; фільми: *The Simpsons*; назви компаній: *MTV*; побутові реалії: *bagel*, *Cokes*, *yellow cabs*, *American road trip*, *Thanks giving Day*; імена політичних діячів: *Bill and Hillary Clinton*, *Abraham Lincoln*, *Eleanor Roosevelt*, *Jimmy Carter*, *Martin Luther King Jr.*; імена акторів і кінорежисерів: *Charlie Chaplin*, *Katharine Hepburn*, *Claire Holt*, *Martin Scorsese*; імена спортсменів: *Muhammad Ali*, *Jackie Robinson*; вчених: *Margaret Mead*; імена героїв відомих літературних творів: *Dorothy in the poppyfields of Oz*; назви споруд і визначних місць: *Broadway*, *the Village*, *Central Park*, *Empire State Building*, *Chrysler Building*, *Twin Towers*).

Висновки. Отже, інтерпретаційно-текстовий і семантичний аналіз засвідчив, що у романі Е. Гілберт «Їж, молись, кохай» переважно актуалізується група етнографічних реалій, а особливо реалії, пов'язані з ритуалами та звичаями певної національної культури. Національно марковані одиниці виступають маркерами культурних особливостей конкретної національної спільноти (італійської, індійської, індонезійської) та відображенням їх культурної своєрідності. До того ж, домінування певної семантичної групи реалій у відповідних частинах роману допомагають реалізувати основні концепти твору та створюють різнобарвну палітру культур – діалог культур – із яскраво вираженою національною ідентичністю. Перспектива подальших досліджень полягає у дослідженні національно-специфічних реалій у інших творах Е. Гілберт.

Література:

1. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. В поисках новых путей развития лингвострановедения: концепция речеповеденческих тактик. М.: Институт русского языка им. А.С. Пушкина, 1999. 84 с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение (общин и лексические вопросы). М.: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. 224 с.
3. Влахов С.И., Флорин С.П. Непереводимое в переводе. М.: Р.Валент, 2012. 416 с.
4. Томахин Г.Д. Реалии – американизмы. М.: Высшая школа, 1988. 239 с.
5. Томахин Г.Д. Реалии в языке и культуре. Иностранный язык в школе. 1997. № 3. С. 13–18.
6. Wikipedia. URL: <https://www.wikipedia.org>.
7. Gilbert E. Eat, pray, love URL: http://royallib.com/read/Gilbert_Elizabeth/Eat_Pray_Love.html#0.

Заболотская А. В. Семантическая классификация национально-специфических реалий в романе Э. Гилберт «Ешь, молись, люби»

Аннотация. В статье рассмотрены разные подходы к классификации лексических единиц, которые отображают национально-культурную специфику. Совершено попытку классифицировать реалии в художественном тексте Э. Гилберт «Ешь, молись, люби» за семантическим критерием. С помощью интерпретационно-текстового и семантического анализа выделено этнографические реалии, которые выступают маркерами культурных особенностей. В статье обосновано критерии семантической классификации культурно обусловленной лексики в романе Э. Гилберт «Ешь, молись, люби» на географические, этнографические и общественно-политические реалии. В художественном пространстве романа выделено ономастические, денотативные, культурно-специфические, этнографические, географические реалии и реалии-фразеологизмы, которые обозначают специфические понятия для культуры-референта. Доминирование определенной семантической группы реалий в соответствующих частях романа Э. Гилберт «Ешь, молись, люби» представлено как средство создания диалога культур с ярко выраженной национальной идентичностью.

Ключевые слова: реалии, национально-культурная специфика, семантическая классификация, диалог культур.

Zabolotska O. Semantic classification of the national-cultural specifics in the novel “Eat, Pray, Love” by E. Gilbert

Summary. In the article different approaches to the classification of lexical units that reproduce the national-cultural specifics are considered. An attempt is made to classify the realities in the literary text “Eat, Pray, Love” by E. Gilbert on a semantic ground. By means of interpretive-textual and semantic analysis, ethnographic realities that serve as markers of cultural peculiarities and actualize the main concepts of the work are distinguished. The article substantiates the criteria of the semantic classification of culturally determined vocabulary in E. Gilbert’s novel “Eat, Pray, Love” into geographic, ethnographic and socio-political realities. In the artistic space of the novel there are isolated onomastic, denotative, cultural-specific, ethnographic, geographic realities and realities-phraseologisms, which denote specific concepts for the reference culture. The domination of a certain semantic group of realities in the corresponding part of the novel “Eat, Pray, Love” by E. Gilbert is presented as a means of establishing a dialogue of cultures with a pronounced national identity.

Key words: realities, national-cultural specifics, semantic classification, dialogue of cultures.